

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	تعداد صفحه: ۳	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح
رشته: ادبیات و علوم انسانی	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۳	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).	نمره
الف	قافیه (۵/۰ نمره) ۱- با توجه به بیت زیر، به سؤالات پاسخ دهید. « ای صبا گر بگذری بر ساحل رود ارس بوسه زن بر خاک آن وادی و مشکین کن نفس » الف) حروف اصلی قافیه را مشخص کنید. ب) قافیه تابع کدام قاعده است؟	۰/۵
ب	عروض (۲ نمره) ۲- بیت زیر را ابتدا تقطیع هجایی کنید سپس آن را تقطیع به ارکان نمایید. « در خرابی جای می‌سازم به رنج زن که باشد در خرابی جای گنج » ۳- نام وزن حاصل از تکرار « مفاعیلن » را بنویسید. ۴- کدام یک از اختیارات زیر زبانی است؟ الف) آمدن فاعلاتن به جای فعلاتن در رکن اول ب) ابدال ج) کوتاه شدن مصوت بلند ۵- رکن معادل هجاهای (ل - -) را بنویسید.	۱/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
پ	معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره) معنی ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید. ۶- نقش از روی کار باز خواند. ۷- خاقانی، از این درگه در یوزة عبرت کن ۸- کریمان را به دست اندر درم نیست ۹- مرده را زین، زندگی تحویل شد ۱۰- لابد هر چه به واسطه آن به خدا رسند فرض باشد. ۱۱- با تمام دلم / تمام چهارده سالگی‌اش را در کفن پیچیدم ۱۲- حیران اطوار خودم، درمانده کار خودم هر لحظه دارم نیتی چون قرعه رمال‌ها ۱۳- خلسد گر به پا خاری آسان بر آید چه سازم به خاری که در دل نشیند	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۱ ۱
ت	درک مطلب (۴ نمره) ۱۴- در <u>مصراع دوم</u> بیت زیر، کدام ترکیب به « آسمان » اشاره دارد؟ ببرید و ز هم بگسست و گردان گشت بر گردون چو پیلان پراکنده میان آبگون صحرا ۱۵- با توجه به بیت زیر، منظور حافظ از « ملامتگر بیکار » چیست؟ هر سر موی مرا با تو هزاران کارست ما کجاییم و ملامتگر بیکار کجاست؟ ۱۶- عبارت « چون مطربان فروداشتند. » به چه معناست؟ ۱۷- در شعر زیر منظور شاعر از « دست‌وپازدن در دریا » چیست؟ یک نفر دارد که دست و پای دایم می‌زند، / روی این دریای تند و تیره و سنگین که می‌دانید.	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
	« ادامه سؤالات در صفحه دوم »	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	تعداد صفحه: ۳	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح
رشته: ادبیات و علوم انسانی	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۳	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://acc.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)	نمره

۰/۵	۱۸- شعر «هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در حصیص هم می‌توان عزیز بود» با کدام گزینه، ارتباط دارد؟ الف) و بَدَلْ مُهَجَّتْهُ فِیکَ لَیْسَتْ تَقْدَ عِبَادَکَ عَنِ الضَّلَالَةِ وَ حِیرَةِ الْجِهَالَةِ ب) شَرَفَ الْمَکَانَ بِالْمَکِینِ	۰/۵
۰/۵	۱۹- بیت «طوبی و سیدره گر به قیامت به من دهند / یک جا فدای قامت رعنا کنم تو را» با کدام یک از ابیات زیر ارتباط معنایی دارد؟ الف) یار بی‌پرده از در و دیوار در تجلی است یا اولی‌الابصار ب) گر مخیر بکنندم به قیامت که چه خواهی دوست ما را و همه نعمت فردوس شما را ۲۰- با توجه به بیت زیر، منظور شاعر را از قسمت‌های مشخص شده به ترتیب بنویسید. خداوند مکنّت به حق مشتغل پراکنده روزی پراکنده دل	۰/۵

ث	خودآزمایی (۱/۵ نمره) ۲۱- مفهوم عبارت «جمعیت در تنگدستی صورت نبندد» را بنویسید. ۲۲- معادل امروزی «بی‌تمیز» در بیت زیر چیست؟ چون که بی‌تمیزیان مان سرورند صاحب خر را به جای خر برند ۲۳- با توجه به بیت زیر، منظور شاعر از «پروین» چیست؟ هر شب از حسرت ماهی، من و یک دامن اشک تو هم ای دامن مهتاب پر از پروینی	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵

ج	معنی واژه (۰/۵ نمره) ۲۴- معنی لغات مشخص شده را بنویسید. الف) از رِغْمُ گدایان به فغان آمده‌اند. ب) چرا شمایتم می‌کنی؟	۰/۵

چ	دانش‌های ادبی (۲/۵ نمره) ۲۵- آوردن کنایات و استعارات دور از ذهن، از ویژگی‌های ادبی سبک «.....» است. ۲۶- اهل عرفان هر گاه با عنوان اجتماعی‌شان یاد شوند، غالباً «.....» نامیده می‌شوند. ۲۷- درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. الف) با ظهور انقلاب مشروطیت، از میان شاعران این دوره، پیشگامی شعر طنز آلود با نسیم شمال است. ب) شاعران دوره بازگشت ادبی در قصیده به سبک شعرای عراقی شعر می‌گفتند. ۲۸- هر یک از شخصیت‌های گروه «الف» خالق کدام اثر ادبی در گروه «ب» است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵								
<table border="1"> <tr> <td>گروه «الف»</td> <td>گروه «ب»</td> </tr> <tr> <td>۱- جلال آل احمد</td> <td>رجعت سرخ ستاره</td> </tr> <tr> <td>۲- علی معلم</td> <td>سبک‌شناسی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>خسی در میقات</td> </tr> </table>		گروه «الف»	گروه «ب»	۱- جلال آل احمد	رجعت سرخ ستاره	۲- علی معلم	سبک‌شناسی		خسی در میقات	
گروه «الف»	گروه «ب»									
۱- جلال آل احمد	رجعت سرخ ستاره									
۲- علی معلم	سبک‌شناسی									
	خسی در میقات									

«ادامه سؤالات در صفحه سوم»

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	تعداد صفحه: ۳	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح
رشته: ادبیات و علوم انسانی	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۳	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)	نمره						
۰/۵	۲۹- در نمونه‌های زیر، آرایه ادبی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) بالای خود در آینه چشم من ببین تا باخبر ز عالم بالا کنم تو را (تضمین - تشبیه) ب) آتش فروز قهر تو، آینه‌دار لطف تو هم مغرب ادبارها، هم مشرق اقبالها (اسلوب معادله - لف و نشر)	۰/۲۵						
۰/۲۵	۳۰- در بیت زیر، مفهوم استعاری واژه مشخص شده را بنویسید. روزی که در جام شفق مل کرد خورشید بر خشک چوب نیزه‌ها گل کرد خورشید	۰/۲۵						
۰/۲۵	۳۱- کدام آرایه در بیت زیر وجود ندارد؟ چون خطاب یار شیرین لذیذ مست کرد آن بانگ آبش چون نیبذ الف) تشبیه ب) حس آمیزی ج) تضاد							
ح	شعر حفظی (۱ نمره) ۳۲- اشعار زیر را کامل کنید. الف) آی آدم‌ها که بر ساحل دل گشا دارید. ب) ای نسیم سحر یار کجاست ج) تو چنین خانه‌کن و دل‌شکن ای	۱						
خ	نقد ادبی (۳ نمره) ۳۳- هر یک از تعاریف گروه «الف» با کدام نوع نقد در گروه «ب» مرتبط است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۵						
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه «الف»</th> <th>گروه «ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- بررسی جوهر هنر دور از محتوای خاص آن است.</td> <td>اجتماعی</td> </tr> <tr> <td>۲- بررسی کامل بلاغت، اعم از معانی، بیان و بدیع در این نوع نقد صورت می‌گیرد.</td> <td>زیبایی‌شناسی فنی</td> </tr> </tbody> </table>	گروه «الف»	گروه «ب»	۱- بررسی جوهر هنر دور از محتوای خاص آن است.	اجتماعی	۲- بررسی کامل بلاغت، اعم از معانی، بیان و بدیع در این نوع نقد صورت می‌گیرد.	زیبایی‌شناسی فنی	
گروه «الف»	گروه «ب»							
۱- بررسی جوهر هنر دور از محتوای خاص آن است.	اجتماعی							
۲- بررسی کامل بلاغت، اعم از معانی، بیان و بدیع در این نوع نقد صورت می‌گیرد.	زیبایی‌شناسی فنی							
۰/۵	۳۴- درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید. الف) در نقد اخلاقی نقاد، جریان باطنی و احوال درونی شاعر و نویسنده را ادراک و بیان می‌کند. ب) تولستوی می‌گوید: «هنر جهان‌پسند ملاک ثابت و معتبری با خویشتن دارد و آن ملاک، معرفت دینی و روحانی است.»	۰/۵						
۰/۵	۳۵- بیت زیر را از نظر نقد لغوی بررسی کنید. موسی و عیسی کجا بود آن زمان که خدا بنهاد این زه در کمان	۰/۵						
۰/۵	۳۶- بعد از شمس تبریزی چه کسانی مرشد و مراد مولوی بودند؟	۰/۵						
۰/۵	۳۷- کدام یک از منتقدان برای ادبیات نوعی مسئولیت و تعهد اجتماعی قائل می‌شوند؟	۰/۵						
۰/۵	۳۸- درباره کتاب «قابوس‌نامه» به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) نویسنده آن کیست؟ ب) نام اصلی آن را چیست؟	۰/۵						
۲۰	«سرافراز و پایدار باشید»							

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۰ صبح
دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۹۷/۱۰/۳	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره

با تشکر از مصححین گرامی، این راهنما جهت سهولت و هماهنگی در امر تصحیح خدمتتان ارائه می‌گردد. بدیهی است به پاسخ‌های درست و مشابه دانش آموزان نمره تعلق می‌گیرد.

الف	قافیه (۵/۰ نمره) ۱- الف _ س (۰/۲۵) ب) قاعده دو (۰/۲۵) ص ۱۴	۰/۵																																																							
ب	عروض (۲ نمره) ۲- (۱/۲۵) ص ۳۸ <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>در</td><td>خ</td><td>را</td><td>بی</td><td>جا</td><td>ی</td><td>می</td><td>سا</td><td>زم</td><td>پ</td><td>رتج</td> </tr> <tr> <td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td> </tr> <tr> <td>زان</td><td>ک</td><td>با</td><td>شد</td><td>در</td><td>خ</td><td>را</td><td>بی</td><td>جا</td><td>ی</td><td>گنج</td> </tr> <tr> <td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td> </tr> <tr> <td colspan="3">فاعلاتن</td><td colspan="4">فاعلاتن</td><td colspan="4">فاعلتن</td> </tr> </table> ۳- بحر هزج (۰/۲۵) ص ۵۰ ۴- ج (کوتاه شدن مصوت بلند) (۰/۲۵) ص ۳۴ ۵- فعولن (۰/۲۵) ص ۵۰	در	خ	را	بی	جا	ی	می	سا	زم	پ	رتج	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	زان	ک	با	شد	در	خ	را	بی	جا	ی	گنج	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	فاعلاتن			فاعلاتن				فاعلتن				۲
در	خ	را	بی	جا	ی	می	سا	زم	پ	رتج																																															
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-																																															
زان	ک	با	شد	در	خ	را	بی	جا	ی	گنج																																															
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-																																															
فاعلاتن			فاعلاتن				فاعلتن																																																		
پ	معنی و مفهوم شعر و نثر (۵ نمره) ۶- از ظاهر کار به اصل موضوع پی برد. (۰/۵) ص ۸۹ ۷- خاقانی از این بارگاه (کاخ مدائن) پند بگیر (گدایی کن). (۰/۵) ص ۹۲ ۸- افراد بخشنده (۰/۲۵) پولی برای بخشش ندارند. (۰/۲۵) ص ۹۵ ۹- مردگان حیات دوباره می‌یابند. (دوباره زنده می‌شوند). (۰/۵) ص ۱۵۶ ۱۰- ناچار هر چیزی که با آن به خدا برسند واجب است. (۰/۵) ص ۱۵۳ ۱۱- با همه وجودم (۰/۲۵) پیکر شهید چهارده ساله را کفن کردم. (۰/۲۵) ص ۱۳۶ ۱۲- همان‌گونه که قرعه رقالمها به تناسب افرادی که مراجعه می‌کنند، تغییر می‌کند (۰/۵) نیت من هر لحظه دگرگون می‌شود. (۰/۵) ص ۱۰۹ ۱۳- اگر خاری به پای انسان فرو رود آسان بیرون می‌آید (۰/۵) با غم عشق که مانند خاری در دل است، چه کنم؟ (۰/۵) ص ۱۱۳	۵																																																							
ت	درک مطلب (۴) ۱۴- آبگون صحرا (۰/۵) ص ۷۰ ۱۵- دخالت‌کننده و فضول یا بی‌درد و بی‌خبر از عشق. (۰/۵) ص ۱۰۳ ۱۶- وقتی نوازندگان نوازندگی خود را به پایان رسانند. (۰/۵) ص ۸۵ ۱۷- مبارزه با مشکلات جامعه. (۰/۵) ص ۱۲۰	۴																																																							
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم																																																									

باسمه تعالی

ساعت شروع : ۱۰ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی
تاریخ امتحان : ۹۷/۱۰/۳		دوره پیش دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷
نمره	راهنمای تصحیح	
ردیف		

	۱۸- ب (شرف المكان بالمکین) (۰/۵) ص ۱۴۱ ۱۹- ب (گر مخیر بکنندم به قیامت که چه خواهی دوست ما را و همه نعمت فردوس شما را) (۰/۵) ص ۱۱۶ ۲۰- توانگر (ثروتمند) (۰/۵) درویش (فقیر) (۰/۵) ص ۹۵	
۱/۵	خودآزمایی (۱/۵) ۲۱- آسایش و خاطر جمعی با فقر به دست نمی آید. (۰/۵) ص ۹۹ ۲۲- کسی که قدرت تشخیص ندارد. (۰/۵) ص ۱۶۳ ۲۳- اشک (۰/۵) ص ۱۳۱	ث
۰/۵	معنی واژه (۰/۵ نمره) ۲۴- الف) نامه (۰/۲۵) ص ۹۷ ب) ملامت، سرزنش (۰/۲۵) ص ۱۶۵	ج
۲/۵	دانش های ادبی (۲/۵ نمره) ۲۵- هندی (۰/۲۵) ص ۱۰۶ ۲۶- متصوفه (۰/۲۵) ص ۱۴۷ ۲۷- الف) درست (۰/۲۵) ص ۱۵۹ ب) نادرست (۰/۲۵) ص ۱۱۲ ۲۸- (۱) خسی در میقات (۰/۲۵) ص ۱۲۳ (۲) رجعت سرخ ستاره (۰/۲۵) ص ۱۴۲ ۲۹- الف) تشبیه (۰/۲۵) ص ۱۱۵ ب) لف و نشر (۰/۲۵) ص ۱۰۸ ۳۰- سر امام حسین (ع) (۰/۲۵) ص ۱۴۲ ۳۱- ج) تضاد (۰/۲۵) ص ۱۵۵	چ
۱	حفظ شعر (۱ نمره) ۳۲- الف) بساط (۰/۲۵) ص ۱۲۱ ب) آرامگه (۰/۲۵) - عیار (۰/۲۵) ص ۱۰۰ ج) باد خزان (۰/۲۵) ص ۱۳۱	ح
۳	نقد ادبی (۳ نمره) ۳۳- (۱) زیبایی شناسی (۰/۲۵) ص ۱۷۸ (۲) فتنی (۰/۲۵) ص ۱۷۴ ۳۴- الف) نادرست (۰/۲۵) ص ۱۸۳ ب) درست (۰/۲۵) ص ۱۸۰ ۳۵- نهاد جمع (موسی و عیسی) و فعل مفرد (بود) مطابقت ندارند. (۰/۵) ص ۱۷۴ ۳۶- صلاح الدین زرکوب (۰/۲۵) و حسام الدین چلبی (۰/۲۵) ص ۱۸۶ ۳۷- ژان پل سارتر (۰/۲۵) کامو (۰/۲۵) ص ۱۸۱ ۳۸- الف) عنصر المعالی (قابوس بن وشمگیر) (۰/۲۵) ب) نصیحت نامه (۰/۲۵) ص ۱۹۱	خ
۲۰	جمع نمره	پاینده باسبید